Memo

Aan
Algemeen Bestuur

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen dhr. De Vries PvdA verharde bodemplaten in parken door evenementen

Datum
23 september 2015
Ons kenmerk
15.112285
Contactpersoon
Lodewijk, M.E. mw. en Hartog, P.S. mw.
Doorkiesnummer
020 608 33 27
E-mail
martine.lodewijk@waternet.nl

Dhr. de Vries van de PvdA-fractie heeft op 3 juli jl. vragen gesteld over het ontstaan van harde bodemplaten in parken door evenementen. In deze notitie vindt u de beantwoording van de vragen, waarbij Rainproof en het Ingenieursbureau van de gemeente Amsterdam zijn geraadpleegd:

1. Bent u bekend met het Parool artikel in de krant van 30 mei getiteld 'Er blijft een bodemplaat over'?
   Antwoord: Ja, ervan uitgaande dat dit overeenkomt met het artikel op www.parool.nl van 31 mei getiteld 'Parkenoverleg pleit voor verbod op festivals in Amsterdamse parken'.

2. In het artikel wordt gesteld dat een feestende en dansende menigte zorgt voor extra inklinken van de drassige bodem waardoor er een harde bodemplaat overblijft die problemen oplevert voor de grasmat en afvoer van water. Bent u bekend met deze theorie?
   Antwoord: Ja.

3. In hoeverre kan een feestende menigte inderdaad zorgen voor extra inklinken zodat een harde bodemplaat ontstaat?
   Antwoord: Het gaat niet zozeer om het inklinken van de bodem. Wel kan de bovenste laag van de bodem verdichten, waardoor een ondoorlatende toplaag ontstaat; een harde bodemplaat.

4. In hoeverre is een eventuele harde bodemplaat slecht voor de afwatering en wat kunnen daar de gevolgen van zijn?
   Antwoord: Door een harde bodemplaat kan het hemelwater niet meer infiltreren in het oppervlak en zal via het maaiveld afstromen naar andere locaties waar het overlast kan veroorzaken. Het hemelwater wordt ook sneller afgevoerd naar het riool of het oppervlaktewater wat een extra belasting meebrengt.
   Naast een slechte afwatering kan een ondoorlatende toplaag invloed hebben op het groen in het park:
   - Er blijven plassen op de gazons staan waardoor het gras kan afsterven.
   - De bodem wordt zuurstofarmer, waardoor bomen oppervlakkiger gaan wortelen. Dit kan er voor zorgen dat fietspaden worden opgedrukt (Beatrixpark) en dat bomen minder stabiel zijn tijdens

Korte Ouderkerkerdijk 7
Amsterdam
Postbus 94370
1090 GJ Amsterdam
T 0900 93 94 (20 cent per gesprek, plus uw gebruikelijke belkosten)
F 020 608 39 00
KvK 41216593

www.agv.nl

Alle uitvoerende werkzaamheden van Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht worden verricht door Waternet

Memo

een storm.

Datum
23 september 2015
Ons kenmerk
15.112285

5. Heeft dit bovenbeschreven verschijnsel van een harde bodemplaat zich al voor gedaan in Amsterdam of daarbuiten? En is deze harde bodemplaat in bedoelde voorbeelden ontstaan door de eerder genoemde evenementen?
   Ja, veel parken in Amsterdam hebben of hadden te maken met dit verschijnsel. Voorbeelden zijn onder andere het Oosterpark (wordt momenteel gerenoveerd), Flevopark (vorig jaar gerenoveerd), Beatrixpark (wordt na alle werkzaamheden gerenoveerd) en het Martin Luther Kingpark.
   In het verleden heeft festival De Parade schade aangericht aan het Martin Luther Kingpark. De bodem is hierdoor verdicht waardoor bomen en gazons schade ondervonden.

6. Heeft zich bij een eventuele harde bodemplaat uit dit voorbeeld ook afwateringproblemen voorgedaan, zo ja in welke mate en met welke gevolgen?
   Antwoord: Ja, er zijn daarbij problemen ontstaan die zich bij een harde bodemplaat voordoen: plasvorming, kale plekken in gazons, verminderde groeicondities voor bomen.

7. Hoe beoordeelt u de waarschijnlijkheid dat zich door inklinken van de bodem als gevolg van evenementen in Amsterdamse parken een harde bodemplaat kan ontwikkelen?
   Antwoord: Dit is sterk afhankelijk van het park. In sommige parken, zoals bijvoorbeeld bij stadspark Nieuw West, is gefundeerd gras toegepast waardoor dit park veel minder gevoelig is voor dit verschijnsel. Ook het gazon bij de Westergasfabriek en het Museumplein zijn vrij robuust. De oudere 19e en begin 20e eeuwse parken liggen vaak laag en hebben een ongunstige bodemopbouw en veel bomen waardoor ze gevoeliger zijn voor dit verschijnsel en de schade ook vaak groter is.

8. Is dit proces, als het zich al voordoet uiteraard, reversibel of anderszins te verhelpen?
   Antwoord: Bij gazons kunnen herstelmaatregelen worden genomen, bijv. door de grasmat te verticuteren. Vaak worden na verloop van tijd door de stadsdelen de gazons vernieuwd, meestal in combinatie met lichte grondverbetering.

   Bodemverdichting bij bomen is lastiger te herstellen. Vanwege de wortels is bodemverdichting hier nauwelijks meer te herstellen. Omwoelen/spitten/diep verticuteren van de bodem zou de wortelpakketten teveel beschadigen. Herstelmaatregelen bestaan vaak

Memo

uit "ploffen" van de bodem en toepassing van micro-organismen. Dit helpt slechts tijdelijk.

Overigens kan een festival veel (preventieve) maatregelen treffen om schade aan de bodem te verminderen. Door loop- en rijplaten te gebruiken wordt de druk verdeeld over de bodem en spoorvorming tegengegaan. Door bomen af te hekken worden deze beter beschermd. Het is hierbij ook zaak om boomwortels, met name binnen de kroonprojectie, te beschermen tegen de druk van zware vrachtwagens die podia e.d. aan- en afvoeren. Verder kan getracht worden de publieksstromen te verdelen, podia en horeca langs bestaande verharde paden te situeren, podia op steunplaten op te bouwen (drukverdeling), etc.

9. Is er voor wat betreft het mogelijk optreden van dit verschijnsel nog verschil in parken in ons waterschapsgebied, bijvoorbeeld door behandeling van de ondergrond?
   Antwoord: Per park zal dit verschillen, met name door verschil type ondergrond, o.a. door wel of niet ophogen of preventieve maatregelen bij de inrichting van het park.

10. Welke gevolgen heeft het toestaan en vergunnen van grootschalige evenementen in Amsterdamse parken op de waterhuishouding?
    Antwoord: Het vergunnen van grootschalige evenementen kan gevolgen hebben voor de waterhuishouding van parken. Bij een vergunning zou rekening gehouden moeten worden of in het desbetreffende park grondverbetering is toegepast, welke bodemopbouw deze heeft, welke preventieve maatregelen getroffen kunnen worden gedurende het evenement en welke herstelmaatregelen genomen kunnen worden om de waterhuishouding van een park zo min mogelijk te verstoren.

Een eventuele bodemplaat kan gevolgen hebben voor de afwatering en in het bijzonder de uitgangspunten van het programma Amsterdam Rainproof beïnvloeden. Wat zou daarom het standpunt van het waterschap moeten zijn ten aanzien van grootschalige evenementen in de Amsterdamse Parken?
Antwoord: Grootschalige evenementen horen bij Amsterdam en zijn een onderdeel de stedelijke cultuur. Echter, evenementen mogen nooit leiden tot permanente of langdurige schade aan de waterhuishouding van parken. Zeker ook omdat de parken groene sponzen zijn die een belangrijke bijdrage leveren aan de regenbestendigheid (Rainproof) van de omgeving. Het Waterschap benadrukt daarom het belang van de sponswerking van het park en dat door (grootschalige) evenementen de kwaliteit van bodem en de daarmee verbonden waterhuishouding van het park niet nadelig mag worden beïnvloed (bij voorkeur door robuuste maatregelen, maar zondig door

Alle uitvoerende werkzaamheden van Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht worden verricht door Waternet

Memo

herstelmaatregelen achteraf). De gemeenschappelijke organisatie Waternet heeft kennis in huis om de gemeente te adviseren waar nodig.

Datum
23 september 2015
Ons kenmerk
15.112285

Alle uitvoerende werkzaamheden van Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht worden verricht door Waternet